

Sklep posveta
DKAS in MSKA

o Osnutku predloga Zakona o ravnanju z nedovoljenimi gradnjami:

1. Nasprotujemo Zakonu o ravnanju z nedovoljenimi gradnjami (ZRNG), ker ne upošteva veljavne prostorske in gradbene zakonodaje in je krivičen do tistih, ki so in bodo gradili legalno.
2. ZRNG ruši sistem urejanja prostora in je zato problematičen. Njegova realizacija je v več ozirih sporna. Problem sta njegovo sporočilo (da bodo vedno vnovične legalizacije in se ne splača upoštevati sistema) ter način izvedbe, predvsem pa dejstvo, da zakon prehiteva celovito sistemsko prenovu prostorske in gradbene zakonodaje, ki se v tem trenutku izvaja.
3. ZRNG ne temelji na analizah, koliko je dejansko nelegalno zgrajenih objektov (brez gradbenega dovoljenja in tiste gradnje, ki niso skladne z gradbenim dovoljenjem). Pisec zakona ni predstavil analiz, kolikšen bo strošek izvajanja zakona (obravnavati te gradenj, naknadna komunalna oprema itd.) in kakšne bodo prostorske in posledično finančne posledice (degradacija prostora, dražje komunalne storitve zaradi razpršene gradnje itd.), ki jih bo legalizacija prinesla?
4. Če je problem, da gradbena inšpekcija ne deluje zadovoljivo, da bi lahko obravnavala (in odstranila) nelegalne gradnje, je potrebno reševati storilnost inšpekcije (učinkovitost, dodatne zaposlitve, postopek, etc.), ne pa navidezno izbrisati problemov v prostoru. Z učinkovitimi inštrumenti je potrebno v sistemski zakonodaji preprečevati pojavljanje novih nedovoljenih gradenj (nadzor nad gradnjo in gradbena inšpekcija lahko deluje tudi preventivno ob začetku gradnje).
5. Veljavna zakonodaja (ZGO) omogoča, da se nedovoljene gradnje legalizirajo (= se pridobi gradbeno dovoljenje), če prostorski akt (OPN) to omogoča, zato ZRNG sploh ni potreben. Če bi se legalizacija izvajala mimo prostorskih aktov, predstavlja to razpad sistema urejanja prostora. Legalizacijo določenih neskladnih gradenj lahko dosežemo z minimalno spremembo obstoječe zakonodaje, ki bi omogočala odločitev občine o dopustnem odstopanju na podlagi strokovne presoje in vnaprej določenih strokovnih meril.
6. Če bi dokončno uredili samo to, da nelegalne gradnje ne bi bilo mogoče priključevati na katerokoli infrastruktarno omrežje, bi jih bilo zelo malo in bi tako lahko obravnavali vsako posebej.
7. Z uveljavitvijo ZRNG se povečuje problem nestabilnosti sistema prostorske zakonodaje zaradi neprestanih sprememb (te niso sistemske, ampak parcialne).
8. Potrebno bi bilo širše osveščanje javnosti, da je prostor skupni javni interes in ne zgolj zasebna last, na kateri ni omejitev. Kot stroka ne podpiramo razvrednotenja prostora z nedovoljenimi gradnjami, ki bi ga legalizacija dopustila.

Ljubljana, 24. april 2014